

Lagt på www.religion.dk d. 7. juni 2006, kl. 09:42

Græsrodsbevægelser spirer i den katolske kirke

Alternative katolske retninger ønsker ajourføring og demokrati. De synes ikke, Vatikanet følger med tidens behov

Af Gunhild Lindstrøm

Mange katolske biskopper og alternative bevægelser venter med længsel på det tredje Vatikankoncil, så den katolske kirke kan ændre sig efter nutidens behov

Nyhedsbrev

V

Kirkens struktur

Den katolske kirke er verdens [største](#) kirkesamfund med 1,1 milliard medlemmer. Den er strengt hierarkisk opbygget med [paven](#) øverst som figur og symbol på kirkens enhed. Men det er ikke ensbetydende med, at katolikker er ens overalt i verden, for der er stor forskel på at være katolik i Rom, USA, Afrika, Latinamerika, Indien, Kina, eller i de orientalske kirker [i fuld enhed med paven i Rom](#).

Kommunikationen i kirken og med verden

Kommunikationen mellem gejstligheden i kirken er sikret gennem et net af [bispekonferencer](#), hvor biskopperne i et bestemt område samarbejder. Hver biskop skal hvert femte år på det såkaldte [ad limina](#) besøg hos paven, der således har en enestående mulighed for at følge med i situationen [verden over](#)

Ingen dialog med menigheden

Det første koncil i Jerusalem omkring år 50 er beskrevet i Apostlenes Gerninger 15. Det var epokegørende, fordi de deltagende i fællesskab og bøn afgjorde trosspørgsmål. Det var aldrig set før i nogen religion, og siden har der været tradition for [økumeniske konciler](#).

Der er derimod ingen tradition for kommunikation fra menigheden og op ad i hierarkiet, skønt kirkens grundlov, [den kanoniske lov](#) indbyder til det.

I løbet af dette århundrede forventer man, at der komme flere katolikker i [Asien og Afrika](#) end i vesten.

Men der er ingen tegn på, at kommunikation og demokrati i kirken har højere prioritet på det grundlag. Fattigdom og [forfølgelser af kristne](#) er den daglig virkelighed i mange lande, hvor man kun kan koncentrere sig om at overleve.

II Vatikankoncil ændrede kirken

Hele verdens biskopper deltog i [det 2. Vatikankoncil 1962-25](#). Meningen med koncilet var at forny kirken. Der er ikke enighed om, hvordan og hvor hurtigt koncilets tanker skal føres ud i livet. Det har været lettere at indgå i dialog med andre kirker og andre religioner end mellem de katolikker, der ønsker, at kirken skal forblive stort set som den var før 1965, og de, der søger at virkeliggøre koncilets tanker og beslutninger, som de er udtrykt i [koncildokumenterne](#). Det er ikke sikkert, at det bliver de endelige løsninger, men de holder vigtige spørgsmål åbne.

Der har altid været græsrodsbevægelser

De fleste [ordener](#) var i starten upopulære alternative bevægelser, fordi de havde deres egen mission. I nutiden er der desuden opstået en række 'græsrodsbevægelser', der ser behov i tiden, som den officielle kirke endnu ikke svarer på. Den internationale bevægelse af [katolske kvinder](#) begyndte allerede 1910. 1933 kom den katolske [arbejderbevægelse](#) og 1945 [arbejderpræsterne](#). [Befrielsesteologien](#) opstod i Latinamerika 1955 stærkt præget af kirkens [sociallære](#) ligesom den franske biskop Jacques Gaillot, der i 1995 oprettede sit eget meget besøgte [bispedømme Partenia](#) på internettet, da han fik frataget sit bispedømme af de kirkelige myndigheder.

Nye spørgsmål kræver nye svar

"[We are Church](#)" er en international romersk-katolsk bevægelse, som siden 1996 har arbejdet for at fremme demokrati i kirken efter 2. Vatikankoncils retningslinier. [Den har 40 medlemslande](#); den danske afdeling hedder [VEOK](#), som står for "Vi er også katolikker".

Andre bevægelser for demokrati i kirken er for eksempel [Association for the Rights of Catholics in the Church](#) og [Call to Action](#), samt [Women's Ordination](#), der arbejder for at få kvindelige præster ind i den totalt mandsdominerede kirke.

Afsløringen af at der foregår [misbrug af børn og unge](#) i kirken i samme omfang som alle andre steder har åbnet manges

øjne for, at de selv må tage medansvar. Det gør de i [SNAP](#) og [Voice of the Faithful](#). Med baggrund i det 2. Vatikankoncil og stærk vægt på bøn og forbøn vil de støtte ofrene og de trofaste præster, samt arbejde for forandring i kirken.

Mangel på præster

Medvirkende til det voksende ønske om demokrati i kirken er, at der er [mangel på præster](#), samtidig med at kvinder og gifte mænd ikke kan blive præster. Det betyder, at mange må undvære gudstjeneste og [sakramenter](#). Nogle, der i blandt [biskopper](#) ønsker derfor en kirke, hvor det er frivilligt, om man vil leve i cølibat.

At præster i den latinske del af kirken skal være ugifte blev vedtaget i [1123](#). Gifte lutherske og anglikanske præster kan godt blive katolske præster, og de orientalske [kirker i fællesskab med Rom](#) har også gifte præster.

En mangfoldig kirke, hvor der alt efter behov er ordenspræster, [gifte](#) og ugifte præster, mandlige og [kvindelige](#), fuldtids- og deltidspræster, ser mange som løsningen. Ikke for præsternes skyld, men for at alle har mulighed for at deltage i gudstjenesten og modtage sakramenterne. Det har de ikke nu i store dele af verden, hvor mere end [halvdelen af sognene](#) ikke har en fastboende præst. Der er 405.000 præster i funktion, 105.000 menigheder uden fastboende præst og 125 000 gifte præster, som ikke må fungere. Mange af dem ville gerne træde til.

Fornyelse koster

Indførelse af gifte og kvindelige præster vil betyde store ændringer i kirken og vil ikke blot kræve ændrede holdninger øverst i hierarkiet, men i høj grad også hos de 'almindelige katolikker', der blandt andet skal betale væsentligt højere kirkeskat, så en præst kan forsørge sin familie.

Paven og bevægelserne i kirken

[Pave Benedict XVI](#) ønsker enhed i kirken, men ikke enshed. [Han lytter til andre](#) og alle kan sende en e-mail til benedictxvi@vatican.va.

[I de nye bevægelser](#) ser han muligheder for vækst i personlig tro, forudsat at de er i [enhed med kirken](#). 122 bevægelser er [officielt anerkendt](#). Nogle af dem møder dog [kritiske stemmer](#).

Ud fra et stærkt engagement i [ny-evangelisering](#) er det ikke bevægelser som We are Church, men snarere [neokatekumenale](#), [karismatiske bevægelser](#) og konservative bevægelser som [Opus Dei](#), der støttes af Vatikanet. Her er man lige stærkt imod marxisme, New age og sekularisering.

I Rom juni 2006 afsluttedes [den anden verdenskongres](#) for bevægelserne i kirken med et stort møde med paven.

Mange ser frem til det tredje Vatikankoncil

[Mange biskopper](#) og de alternative bevægelser venter på det tredje Vatikankoncil [Journey to Vatican III](#) og håber på at reformere den kirke, de har hjemme i.

Lagt på www.religion.dk d. 7. juni 2006, kl. 09:42